DEPARTMENT OF EDUCATION
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

DEPARTEMENT VAN ONDERWYS
REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATION - 2005
SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN - 2005

HISTORY P2 : GENERAL HISTORY
GESKIEDENIS V2 : ALGEMENE GESKIEDENIS

HIGHER GRADE
HOËR GRAAD

FEBRUARY/MARCH 2005
FEBRUARIE/MAART 2005

503-1/2

HISTORY HG: Paper 2: General
Question Paper & Addendum

503 1 2 HG

Marks: 200
Punte : 200

3 Hours
3 Ure

This question paper consists of 9 pages and an ADDENDUM of 15 pages.
Hierdie vraestel bestaan uit 9 bladsye en 'n ADDENDUM van 15 bladsye.

X05

Copyright reserved
Kopiereg voorbehou

INSTRUKSIES AAN KANDIDATE

Lees die volgende instruksies sorgvuldig deur voordat besluit word watter vrae beantwoord gaan word:

1. Die vraestel bestaan uit AFDELING A en AFDELING B.

2. AFDELING A bestaan uit SES opstelvrae.

3. AFDELING B bestaan uit DRIE brongebaseerde vrae. Bronmateriaal wat gebruik moet word om hierdie vrae te beantwoord, is in die ADDENDUM.

4. MOENIE TWEE opstelvrae uit dieselfde tema beantwoord nie.

5. Jy word toegelaat om EEN opstelvraag en EEN brongebaseerde vraag uit dieselfde tema te beantwoord.

6. Beantwoord VIER vrae.

   6.1 Minstens EEN moet 'n opstelvraag wees en minstens EEN moet 'n brongebaseerde vraag wees.

   6.2 Jy moet minstens EEN vraag uit die verpligte tema beantwoord: AFRIKA IN DIE TWINTIGSTE EEU (óf 'n opstel- óf 'n brongebaseerde vraag).

7. Vrae en onderafdelings van vrae moet duidelik en korrek genommer wees.

8. Skryf duidelik en leesbaar.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Read the following instructions carefully before deciding on which questions to answer:

1. This question paper consists of SECTION A and SECTION B.

2. SECTION A consists of SIX essay questions.

3. SECTION B consists of THREE source-based questions. Source material to be used to answer these questions is in an ADDENDUM.

4. Do NOT answer TWO essay questions from the same theme.

5. You are allowed to answer ONE essay question and ONE source-based question from the same theme.

6. Answer FOUR questions.

   6.1 At least ONE must be an essay question and at least ONE must be a source-based question.

   6.2 You must answer at least ONE question from the compulsory theme: AFRICA IN THE TWENTIETH CENTURY (either an essay or a source-based question).

7. Questions and subsections of questions must be numbered clearly and correctly.

8. Write clearly and legibly.

Copyright reserved

AFDELING A: OPSTELVRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag en nie meer as DRIE vrae uit hierdie afdeling nie.

VRAAG 1: AFRIKA IN DIE TWINTIGSTE EEU

Beantwoord óf VRAAG 1A óf VRAAG 1B. MOENIE albei vrae beantwoord nie.

VRAAG 1A

'n Verskeidenheid faktore het die ontwikkeling van onafhanklike state in Afrika na 1945 gekompliseer (moeiliker gemaak).

Ondersoek hierdie stelling en verskaf bewyse ter ondersteuning van jou antwoord. **[50]**

OF

VRAAG 1B

Was die Organisaie vir Afrika-eenheid (OAE) suksesvol in die bereiking van haar doelwitte/oogmerke in die tydperk tussen 1963 en 1994?

Bespreek krities. **[50]**

VRAAG 2: DIE OPKOMS VAN SOWJET-RUSLAND

Beantwoord óf VRAAG 2A óf VRAAG 2B. MOENIE albei vrae beantwoord nie.

VRAAG 2A

Lenin se Nuwe Ekonomiese Beleid (NEB) was 'n voortsetting van Oorlogs-kommunisme.

Hoe akkuraat is hierdie stelling? Verduidelik jou antwoord deur te verwys na die tydperk tussen 1918 en 1924. **[50]**

OF

VRAAG 2B

Stalin se industriële en landboukundige transformasie van Sowjet-Rusland sou nie moontlik gewees het sonder absolute staatsbeheer van die ekonomie nie.

Evalueer hierdie stelling krities met verwysing na die tydperk tussen 1928 en 1941. **[50]**

Kopiereg voorbehou

SECTION A: ESSAY QUESTIONS

Answer at least ONE question and not more than THREE questions from this section.

QUESTION 1: AFRICA IN THE TWENTIETH CENTURY

Answer either QUESTION 1A or QUESTION 1B. Do NOT answer both questions.

QUESTION 1A

A range of factors hampered (made more difficult) the development of independent states in Africa after 1945.

Examine this statement and provide evidence in support of your answer. **[50]**

OR

QUESTION 1B

Was the Organisation of African Unity (OAU) successful in achieving its aims in the period between 1963 and 1994?

Discuss critically. **[50]**

QUESTION 2: THE RISE OF SOVIET RUSSIA

Answer either QUESTION 2A or QUESTION 2B. Do NOT answer both.

QUESTION 2A

Lenin's New Economic Policy (NEP) was a continuation of War Communism.

How accurate is this statement? Explain your answer by referring to the period between 1918 and 1924. **[50]**

OR

QUESTION 2B

Stalin's industrial and agricultural transformation of Soviet Russia would not have been possible without absolute state control of the economy.

Critically evaluate this statement with reference to the period between 1928 and 1941. **[50]**

VRAAG 3: DIE OPKOMS VAN DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA

Beantwoord óf VRAAG 3A óf VRAAG 3B. MOENIE albei vrae beantwoord nie.

VRAAG 3A

Die ineenstorting van die Amerikaanse Effektebeurs op Wallstraat gedurende die 1920s was onvermydelik gewees.

Evalueer die toepaslikheid van hierdie stelling krities. **[50]**

OF

VRAAG 3B

Ofskoon belangrike verbeterings ten opsigte van werksomstandighede, die verligting van armoede en die bestuur van maatskappye plaasgevind het, kan Roosevelt se New Deal op geen wyse as 'n ekonomiese wonderwerk nie beskryf word.

Stem jy saam met hierdie evaluering van Roosevelt se New Deal in die VSA in die tydperk tussen 1933 - 1939? Bespreek. **[50]**

QUESTION 3: THE RISE OF THE UNITED STATES OF AMERICA

Answer either QUESTION 3A or QUESTION 3B. Do NOT answer both questions.

QUESTION 3A

The Wall Street Crash in the USA in the 1920s was inevitable.

Critically assess the validity of this statement. **[50]**

OR

QUESTION 3B

In spite of important advances that were made in working conditions, poverty relief and the running of businesses, Roosevelt's New Deal can in no way be termed an economic miracle.

Do you agree with this assessment of Roosevelt's New Deal in the USA in the period between 1933 and 1939? Discuss. **[50]**

AFDELING B: BRONGEBASEERDE VRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag uit hierdie afdeling. Bronmateriaal wat gebruik moet word om hierdie vrae te beantwoord, is in die ADDENDUM.

VRAAG 4: AFRIKA IN DIE TWINTIGSTE EEU

4.1 PERSPEKTIEWE OP KOLONISASIE EN DEKOLONISASIE IN AFRIKA

Gebruik Bronne 4A, 4B, 4C en 4D, wat verwys na kolonialisme en dekolonisasie, om die volgende vrae te beantwoord:

4.1.1 Verwys na Bron 4A. Op watter maniere, volgens Lumumba, sou die skryf van die geskiedenis van Afrika verander nadat bevryding van kolonialisme verwerf is? (3 x 2) (6)

4.1.2 Volgens Bron 4A het Lumumba geglo dat slegs mense wat in Afrika gebore is oor die geskiedenis van Afrika kon skryf. Skryf 'n paragraaf waarin jy hierdie standpunt analiseer. (6)

4.1.3 Op watter wyse kon dekolonisasie bereik word volgens Bron 4B? (2 x 1) (2)

4.1.4 Gebruik Bron 4C om die volgende vrae te beantwoord:

(a) Het dekolonisasie totale onafhanklikheid vir die lande van Afrika gebring volgens hierdie spotprent? (1 x 2) (2)

(b) Gebruik bewyse uit die spotprent om jou antwoord in VRAAG 4.1.4(a) te verduidelik. (2 x 2) (4)

4.1.5 Deur gebruik te maak van Bronne 4A, 4B, 4C en 4D, skryf 'n paragraaf waarin jy die verskille tussen Europese en Afrika-perspektiewe op kolonisasie en dekolonisasie verduidelik. (8)

(28)

4.2 DIE PRESTASIES VAN DIE OAE

Gebruik Bronne 4E, 4F, 4G en 4H, wat betrekking het op die prestasies van die Organisasie vir Afrika-eenheid (OAE), om die volgende vrae te beantwoord:

4.2.1 Gebruik Bron 4E om die volgende vrae te beantwoord:

(a) Het Haile Selassie, volgens hierdie bron, verwag dat die Organisasie vir Afrika-eenheid (OAE) haar doel van eenheid sal bereik? (1 x 2) (2)

(b) Ondersteun jou antwoord in VRAAG 4.2.1(a) hierbo met redes. (2 x 2) (4)

SECTION B: SOURCE-BASED QUESTIONS

Answer at least ONE question from this section. Source material to be used to answer these questions is in the ADDENDUM.

QUESTION 4: AFRICA IN THE TWENTIETH CENTURY

4.1 PERSPECTIVES ON COLONISATION AND DECOLONISATION IN AFRICA

Use Sources 4A, 4B, 4C and 4D, which refer to colonialism and decolonisation, to answer the following questions:

4.1.1 Refer to Source 4A. In what ways does Lumumba believe that the writing of African history will change after freedom has been won from colonialism? (3 x 2) (6)

4.1.2 According to Source 4A, Lumumba believes that only people born in Africa can write about the history of Africa. Write a paragraph in which you analyse this viewpoint. (6)

4.1.3 In what way can decolonisation be achieved according to Source 4B? (2 x 1) (2)

4.1.4 Use Source 4C to answer the following questions:

(a) Did decolonisation bring about complete independence for the states of Africa according to the cartoon? (1 x 2) (2)

(b) Use evidence from the cartoon to explain your answer in QUESTION 4.1.4(a) above. (2 x 2) (4)

4.1.5 Using Sources 4A, 4B, 4C and 4D, write a paragraph explaining the differences between African and European views on colonisation and decolonisation. (8)

(28)

4.2 THE ACHIEVEMENTS OF THE OAU

Use Sources 4E, 4F, 4G and 4H, which relate to the achievements of the Organisation of African Unity (OAU), to answer the following questions:

4.2.1 Use Source 4E to answer the following questions:

(a) Did Haile Selassie, according to this source, expect the Organisation of African Unity (OAU) to achieve its goal of unity? (1 x 2) (2)

(b) Support your answer in QUESTION 4.2.1(a) above with reasons. (2 x 2) (4)

Copyright reserved

4.2.2 Vergelyk Bronne 4E en 4F en beantwoord dan die volgende vraag:

Waarom dink jy deel Bron 4F nie die optimisme wat deur Haile Selassie in Bron 4E uitgespreek word nie? (2 x 2) (4)

4.2.3 Hoe verskil Bronne 4G en 4H in hul evaluering van die Organisasie vir Afrika-eenheid (OAE)? (2 x 2) (4)

4.2.4 P. Hawthorne, in sy skrywe in *Time* (Bron 4H), maak daarop aanspraak dat ' … die OAE nooit aan verwagtings voldoen het nie ... en genadiglik tot 'n einde gekom het [die vorige week]'.

Deur gebruik te maak van die inligting in Bronne 4F, 4G, 4H sowel as jou eie kennis, skryf 'n paragraaf in reaksie op Hawthorne se aanspraak. (8)

(22)
[50]

VRAAG 5: OMSTANDIGHEDE WAT TOT DIE TWEEDE WêRELDOORLOG GELEI HET

5.1 DIE NAZI PARTY EN DIE ALGEMENE VERKIESING VAN 1932 IN DUITSLAND

Gebruik Bronne 5A, 5B, 5C, 5D en 5E, wat verwys na die Nazi Party en die algemene verkiesing van 1932 in Duitsland, om die volgende vrae te beantwoord:

5.1.1 Gebruik Bronne 5A en 5B om die volgende vrae te beantwoord:

(a) Wat was die TWEE groot ekonomiese en maatskaplike probleme wat Duitsland in 1932 in die gesig gestaar het? (2 x 1) (2)

(b) Volgens Bron 5A ' … was daar iets anders wat nog nooit voorheen gesien is nie'. Wat vertel dit jou oor die situasie in Duitsland op daardie tydstip (1932)? (2 x 2) (4)

(c) Watter politieke party, volgens Bron 5B, het die meeste gebaat by die krisis in Duitsland in 1932? (1 x 1) (1)

5.1.2 Gebruik Bron 5C om die volgende vrae te beantwoord:

(a) Dink jy dat die Nazi's in 'n posisie sou wees om hul beloftes aan sowel die werkers as die nyweraars/besigheidsklas na te kom? (1 x 2) (2)

(b) Ondersteun jou antwoord in VRAAG 5.1.2(a) hierbo met redes. (2 x 2) (4)

(c) Wat vertel Bron 5C jou omtrent die Nazi's se verkiesingsstrategie in 1932? (2 x 2) (4)

Kopiereg voorbehou

4.2.2 Compare Sources 4E and 4F and then answer the following question:

Why do you think Source 4F does not share the optimism expressed by Haile Selassie in Source 4E? (2 x 2) (4)

4.2.3 How do Sources 4G and 4H differ in their evaluation of the Organisation of African Unity (OAU)? (2 x 2) (4)

4.2.4 P. Hawthorne, writing in *Time* (Source 4H), claimed that ' … the OAU never measured up and … was mercifully killed [last week]'.

Using information from Sources 4F, 4G, 4H as well as your knowledge, write a paragraph in response to Hawthorne's claim. (8)
(22)
[50]

QUESTION 5: CIRCUMSTANCES WHICH LED TO THE SECOND WORLD WAR

5.1 THE NAZI PARTY AND THE GENERAL ELECTION OF 1932 IN GERMANY

Use Sources 5A, 5B, 5C, 5D and 5E, which refer to the Nazi Party and the general election of 1932 in Germany, to answer the following questions:

5.1.1 Use Sources 5A and 5B to answer the following questions:

(a) What were the TWO main economic and social problems facing Germany in 1932? (2 x 1) (2)

(b) According to Source 5A ' … there was something else that had never been seen before'. What does this tell you about the situation in Germany at the time (1932)? (2 x 2) (4)

(c) According to Source 5B, which political party benefitted most from the crisis in Germany in 1932? (1 x 1) (1)

5.1.2 Use Source 5C to answer the following questions:

(a) Do you think the Nazis would have been in a position to fulfil their promises to both workers and industrialists/the business class? (1 x 2) (2)

(b) Support your answer in QUESTION 5.1.2(a) above with reasons. (2 x 2) (4)

(c) What does Source 5C tell you about the Nazi election strategy in 1932? (2 x 2) (4)

5.1.3 Gebruik Bronne 5C en 5D om die volgende vrae te beantwoord:

(a) Is die bronne bruikbaar vir iemand wat meer wil uitvind oor die Duitse algemene verkiesing van 1932? (1 x 2) (2)

(b) Verduidelik jou antwoord op VRAAG 5.1.3(a) hierbo. (2 x 3) (6)

5.1.4 Gebruik Bronne 5E en 5F om die volgende vrae te beantwoord:

(a) Wat het, volgens Bron 5E, die skrywer se moeder beïnvloed om by die Nazi Party aan te sluit? (2 x 1) (2)

(b) Vergelyk Bronne 5E en 5F en verduidelik die verskillende standpunte wat oor die Nazi-stormtroepe aangebied word. (2 x 3) (6)

5.1.5 Deur gebruik te maak van bewyse in Bronne 5A, 5B, 5C, 5D, 5E en 5F, skryf 'n paragraaf waarin jy verduidelik hoe dit moontlik was vir die Nazi's om die Duitse algemene verkiesing van 1932 te wen. (10)
(43)

5.2 DIE SPILVERDRAG TUSSEN DUITSLAND EN ITALIË (1936)

Gebruik Bronne 5G en 5H, wat verwys na die Spilverdrag tussen Duitsland en Italië, om die volgende vrae te beantwoord:

5.2.1 Wat, volgens Mussolini in Bron 5G, het Nasionaal-Sosialisme en Fascisme in gemeen gehad? (3 x 1) (3)

5.2.2 Met verwysing na Bron 5H, verduidelik die betekenis van die Nazi Swastika en Italiaanse Bylbundel wat die voorpunt van die ploeg uitmaak. (2 x 2) (4)
(7)
[50]

5.1.3 Use Sources 5C and 5D to answer the following questions:

(a) Are the sources useful to someone who wants to find out more about the German general election of 1932? (1 x 2) (2)

(b) Explain your answer to QUESTION 5.1.3(a) above. (2 x 3) (6)

5.1.4 Use Sources 5E and 5F to answer the following questions:

(a) What influenced the author's mother, according to Source 5E, to join the Nazi Party? (2 x 1) (2)

(b) Compare Sources 5E and 5F and explain the different views presented of the Nazi storm troopers. (2 x 3) (6)

5.1.5 Using evidence from Sources 5A, 5B, 5C, 5D, 5E and 5F, write a paragraph explaining why it was possible for the Nazis to win the German general election of 1932. (10)

(43)

5.2 THE AXIS BETWEEN GERMANY AND ITALY (1936)

Use Sources 5G and 5H, which refer to the Axis between Germany and Italy, to answer the following questions:

5.2.1 What, according to Mussolini in Source 5G, did National Socialism and Fascism have in common? (3 x 1) (3)

5.2.2 With reference to Source 5H, explain the significance of the Nazi Swastika and Italian Fasces forming the head of the plough. (2 x 2) (4)

(7)

[50]

VRAAG 6: INTERNASIONALE VERHOUDINGS EN GEBEURE 1945 - 1970: DIE KOUE OORLOG

6.1 SOWJET-RUSLAND EN DIE KOUE OORLOG

Gebruik Bronne 6A, 6B en 6C om die volgende vrae te beantwoord oor Sowjet-Rusland se verhouding met die res van die wêreld:

6.1.1 Wat wil die spotprenttekenaar in Bron 6A ons vertel oor Sowjet-Rusland se verhouding met die res van die wêreld? (2 x 2) (4)

6.1.2 Gebruik Bron 6B om die volgende vrae te beantwoord:

(a) Stalin wys op TWEE 'omstandighede' wat nooit vergeet moet word oor Sowjet-Rusland se betrokkenheid by die Tweede Wêreldoorlog nie. Identifiseer hierdie omstandighede. (2 x 1) (2)

(b) Wat het, volgens Stalin, Duitsland se inval van Sowjet-Rusland vergemaklik? (1 x 2) (2)

6.1.3 Hoe is Bron 6C nuttig vir iemand wat meer wil uitvind oor die Tweede Wêreldoorlog? (1 x 3) (3)

6.1.4 Gebruik Bronne 6A en 6B om die volgende vrae te beantwoord:

(a) Verskil die menings wat in hierdie bronne uitgespreek word? (1 x 2) (2)

(b) Verduidelik jou antwoord in VRAAG 6.1.4(a) hierbo. (2 x 2) (4)

6.1.5 Jy is 'n Russiese diplomaat gedurende die Koue Oorlog-tydperk. Deur gebruik te maak van Bronne 6B en 6C, skryf 'n paragraaf waarin jy die spotprenttekenaar se standpunt in Bron 6A korrigeer. (8)

(25)

6.2 PROPAGANDA GEDURENDE DIE KOUE OORLOG

Gebruik Bronne 6D, 6E, 6F en 6G om die volgende vrae oor propaganda gedurende die Koue Oorlog-tydperk te beantwoord:

6.2.1 Gebruik Bron 6D asook jou eie kennis en verduidelik die ironie in 'Ons bedank ons Bevryders!' in die spotprent in Bron 6E. (2 x 3) (6)

6.2.2 Gebruik Bron 6F om die volgende vrae te beantwoord:

(a) Watter boodskap probeer die spotprenttekenaar oordra? (1 x 2) (2)

(b) Deur gebruik te maak van jou eie kennis, verduidelik waarom Stalin op hierdie wyse deur die Franse spotprent-tekenaar voorgestel word. (2 x 2) (4)

QUESTION 6: INTERNATIONAL RELATIONS AND EVENTS 1945 - 1970: THE COLD WAR

6.1 SOVIET RUSSIA AND THE COLD WAR

Use Sources 6A, 6B and 6C to answer the following questions about Soviet Russia's relationship with the rest of the world:

6.1.1 What does the cartoonist in Source 6A wish to show us about Soviet Russia's relationship with the rest of the world? (2 x 2) (4)

6.1.2 Use Source 6B to answer the following questions:

(a) Stalin points to TWO 'circumstances' that should never be forgotten about Soviet Russia's involvement in the Second World War. Identify these circumstances. (2 x 1) (2)

(b) According to Stalin, what had expedited (facilitated) Germany's invasion of Soviet Russia? (1 x 2) (2)

6.1.3 How is Source 6C useful to someone wanting to find out more about the Second World War? (1 x 3) (3)

6.1.4 Use Sources 6A and 6B to answer the following questions:

(a) Do the views expressed in these sources differ? (1 x 2) (2)

(b) Explain your answer in QUESTION 6.1.4(a) above. (2 x 2) (4)

6.1.5 You are a Russian diplomat during the Cold War period. Using Sources 6B and 6C, write a paragraph correcting the cartoonist's point of view in Source 6A. (8)

(25)

6.2 PROPAGANDA DURING THE COLD WAR

Use Sources 6D, 6E, 6F and 6G to answer the following questions about propaganda during the Cold War period:

6.2.1 Use Source 6D, as well as your own knowledge, to explain the irony 'We thank our Liberators!' in the cartoon in Source 6E. (2 x 3) (6)

6.2.2 Use Source 6F to answer the following questions:

(a) What message is the cartoonist trying to convey? (1 x 2) (2)

(b) Using your own knowledge, explain why Stalin is portrayed in this manner by the French cartoonist. (2 x 2) (4)

6.2.3 Gebruik Bron 6G om die volgende vrae te beantwoord:

(a) Ondersteun die spotprenttekenaar die amalgamering (samevoeging) van die sektore wat deur die Westerse magte in Duitsland beheer word? (1 x 2) (2)

(b) Verduidelik jou antwoord in VRAAAG 6.2.3(a) hierbo. (1 x 3) (3)

6.2.4 Gebruik jou eie kennis sowel as Bronne 6D, 6E, 6F en 6G om die volgende vrae te beantwoord:

(a) Hoe het regerings openbare mening ten tye van die Koue Oorlog beïnvloed? (2 x 2) (4)

(b) Waarom dink jy het regerings dit nodig geag om die politieke denke van mense te beïnvloed? (2 x 2) (4)

(25)

[50]

TOTAAL: 200

Kopiereg voorbehou

6.2.3 Use Source 6G to answer the following questions:

(a) Is the cartoonist supporting the amalgamation (joining together) of the sectors controlled by the Western powers in Germany? (1 x 2) (2)

(b) Explain your answer in QUESTION 6.2.3(a) above. (1 x 3) (3)

6.2.4 Using your knowledge as well as Sources 6D, 6E, 6F and 6G, answer the following questions:

(a) How did governments shape people's opinions during the Cold War? (2 x 2) (4)

(b) Why do you think governments would consider it necessary to influence the political thinking of people? (2 x 2) (4)

(25)

[50]

TOTAL: 200

Copyright reserved